Living the LOTUS

Buddhism in Everyday Life

3
2019
VOL. 162

Founder's Essay

सुख दुख एकै सिक्काको दुइ पाटो

नयाँ बर्षमा जहाँ पनि सरुवा बढुवा हुने गर्दछ । नयाँ जिम्मेबारी पाएर कम्मर कस्ने पनि हुन्छन तर कोही चाही "मलाई अफिसले राम्रो मुल्यान्कन गरेन" भनेर दिक्क हुने पनि हुन्छन होलान ।

हामीहरु "मन नपर्ने कुरा" र "दंग पर्ने कुरा" दुइटा मात्र छ जस्तो गर्छौं र आफुलाई मन नपर्ने कुरा नकारेर मन पर्ने कुरा मात्र स्वागत गर्छौं । तर राम्रो नराम्रो भनेको एकै सिक्काको दुइ पाटा हुन ।

पानी परेपछी घाम पनि लाग्छ । घाम लागिराखे फेरी पनि पर्दछ । सधै बशन्त जस्तो राम्रो मौसम हुँदैन र जाडो पनि सहनु पर्छ । र जाडो सहेर आफ्नो बल सन्चय गरेमा बशन्तमा त्यो बल प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

प्रमोसन र डिमोसन दुबै मौका हुन । तेस्लाई कसरी परिवर्तन गर्ने आफुमा भर पर्छ । "मैले अहिले पाएको कुरा नै समाधी गर्ने ठाउँ" भनेर लिएमा तेस्ले छिट्टो नै राम्रो नतिजा दिने छ ।

संस्थापकको निबन्ध ९ / ४०-४१ बाट

Living the Lotus
Vol. 162 (March 2019)

प्रकाशक: रिश्शो कोसेइ काइ अंतराष्ट्य बिभाग
फुमोन मिडिया सेन्टर २-७-१, वादा सुगीनामी कु
टोक्यो १६६-८५३७ जापान
फोन: ८१-३-५३४१-११२४
फ्याक्स्: ८१-३-५३४१-१२२४
इ-मेल्: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp
प्रमुख सम्पादक: कोइचि साइतो
सम्पादक: केनसुके सुज़ुकि
नेपाली संसकरण अनुवाद र सम्पादक: नविन अर्याल

रिश्शो कोसेइ काइ सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको शद्धर्म पुन्डरिक सुत्र र अरु दुइ सुत्र मान्ने सर्बसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरुको आधारलाई व्यबहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने ब्यक्तिहरु यो संस्थामा आबद्ध छन । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मालु सदस्यहरु राष्ट्य अन्तराष्ट्य स्तरमा अरु धर्महरु या परोपकारी संस्थाहरुसँग मिली बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिश गरिरहेका छौ ।

Living the Lotus-Buddhism in Everyday life (शद्धर्म पुन्डरिक सुत्र - दैनिक जिवनमा बुद्ध धर्म) भन्ने शिर्षक हाम्रो दैनिकिमा बुद्धको उपदेश कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा बुझाउन, जसरि हिलोमा पनि कमल फकृयको हुन्छ तेस्तै हाम्रो जिवन राम्रो र उधेष्यमुलक होस भन्ने कामना सहित राखिएको हो । यो पत्रीका पढेर संसार मनिसहरुको जिवनमा बुद्धको उपदेश उपयोग गर्नकोलागि ईन्टरनेटमा राखिएको छ ।

President's Message

अरु र आफ्नो सुख कामना गर्ने मन

Rev. Nichiko Niwano
President of Rissho Kosei-kai

बुद्धका सन्तान” भएर नै

हामी सबै आफु र आफ्नो परिवारको सुखको कामना गर्दछौ । र हाम्रो मनभित्र अरुको सुख चाहने तत्व पनि हुन्छ ।

अतौल्य उपदेशमा “सबै प्राणी बुद्धका सन्तान हुन र सबै दया र मायाले सबैलाई मुक्त दिलाउन सक्छन्” (पुण्य अध्याय १०) मा छ । हामीहरु “ठुलो दयाले अरुलाई दुखबाट मुक्त गराएर बिपतबाट मुक्त गराउन सक्छौ” भनिएको हो । यो कुरा तपाईंहरु बुझ्नु हुन्छ ?

फेरी एक चोटी त्यो सुत्र हेर्यौं भने यो स्लोकअघी “तपाईंहरु सबै नै बुद्धका सन्तान” भनेर बुझिन्छ ।

मतलब “बुद्धका सन्तान हुनाले मानिसको दुख कष्टलाई मेटाएर सुखी बनाउन सकिन्छ” भनिएको हो ।

तेसो गरेमा हामीहरु “बुद्धक सन्तान” हौ कि हैन भन्ने कुरा ठुलो हो भन्ने सोचाइ आउन सक्छ तर वास्तबमा तेस्तो कुरा बुझ्ने मानिस थोरै होलान ।

तर जसले “परिवर्तन नहुने चिज केहि छैन र धर्म नै अनन्त हो” भन्ने कुरा बुझेको छ त्यो नै “बुद्धको सन्तान” हो जस्तो लाग्छ । तीन धर्म निशान “सबैचिज परिवर्तित, धर्म नै अनन्त, निर्वना नै सुन्यता” लाई बुझेर या सुनेर “त्यो नै हो” भन्ने कुरा मनमा राख्ने नै “बुद्धका सन्तान हुन ।

“मनमा राख्दा तेस्लाई बुझिन्छ” भनेर सुत्रको स्लोकमा भने झै बुद्धधर्मको ढोकामा उभ्भिदामात्रै पनि त्यो मान्छेले बुद्धधर्मको उपदेश अलिकती बुझिसकेको हुन्छ ।

तेही भएर अलिकती पनि “सबै थोक परिवर्तन हुन्छ” “सबैमा बुद्धत्व हुन्छ र सबैचिज सन्तुलन भएर बसेको हुन्छन” भन्ने कुरा बुझेमा त्यो नै “बुद्धको सन्तान” हु भन्ने कुराको बुझाइ हो र आफु र अरुको सुखको कामना गर्ने बोधिसत्व हुन जान्छ ।

काम लागने सुत्र पाठ

कोसेइ काइमा “सदस्य हुने बित्तिकै धर्मप्रचराक” भनिन्छ। साधारणरुपमा हेर्दा भख्खर धर्म सिकेको मान्छेले कसरी अरुलाई धर्म सिकाउने जस्तो लाग्छ होला। तर सुत्र पाठमा “आफु भ्रमबाट निस्कन नसके पनि बुद्धको धर्म सुनेको मान्छेले अरुको दुखलाई मुक्ती दिलौन सक्छ” भनेर प्रष्टसङ लेखिएको छ।

जस्तो कि साथिप्रती धेरै रिस उठेको मान्छेले बुद्धधर्म सुनेमा “त्यो रिस आफुले भनेको जस्तो हुनै पर्ने र आफ्नो स्वार्थले गर्दा हो” भनेर बुझेको छ भनेर मानौ। तेसपछी साथिसँग फेरी राम्रो संबन्ध भएको कुरा अरुलाई भनेमा “म पनि तेस्तो बिचार या हेराइ गर्न सक्छु। मन चङ्गा भएर सुखी हुन्छु” भनेर अरुलाई तेस्तो सोचाउन सक्ने क्षमता बन्न सक्छ।

किनभने आफु अझै काचो भएपनी बुद्धको धर्म आफुमा आएर नै हो। अनि जसले पनि अरुसँग मिल्छु भनेर सोच्ने हुनाले हो। तेही भएर बुद्धधर्म सुनेर बुझेको कुरा अरुलाई बिनम्र भएर सुनाउदा मात्र पनि “म पनि यो मान्छे जस्तै हसिलो बिनम्र मन बनाएर बस्न सकौ” भनेर काम गर्ने र “दुख पाएकाहरुलाई सुख दिलाउन सकौ” भन्ने दयालु बन्न सक्छ।

सुत्र पाठमा “यो उपदेशले अरुलाई बोधिसत्व अभ्यास गराउछु” भन्ने पनि छ। आफ्नो हसिलो खुशीलो जिवनी देखाएर दुख पाउने मान्छेको मनमा धर्मको प्रकाश दिएर आनन्दित जिवनिमा डोराउने “सबै प्राणिलाई सुख” मतलब हरेकले सुख बनाउने बन्दै जानु पर्दछ।

यो अर्थमा हामीहरु सबैजना सधै “हसिलो, दयालु” बन्न बिर्सन हुँदैन। सुत्र पाठ राम्रोसँग बिष्लेशण गर्न नसके पनि अरुप्रती दयालु बन्ने र आफु र अरुलाई सुख दिने “काम लागने सुत्र पाठ” बन्न सक्नेछौ।

From Kosei, March 2019

मलाई बाटो देखाउने सुन्दर भेटहरु

सुनन्द तिलकारत्ने
रिश्शो कोसेइ काइ श्री लन्का

यो प्रवचन २०१८ सेप्टेम्बर ९ मा श्री लन्का कोसेइ काइ स्थापनाको २०औं बर्षको अवसरमा गरिएको हो।

मेरो नाम सुनन्द तिलकारत्ने हो र म ५८ बर्ष भए। २० बर्षअघिदेखी कोसेइ काइको सदस्य भएर यहाँ भक्ती गर्न पाएकोमा धेरै आभारी छु। आज म यहाँ मेरो जिवनमा मेरो निम्ती सुन्दर भेट भएको ३ ब्यक्तिको कुरा गर्ने छु।

मलाई सबैभन्दा पहिला आमाको याद आउछ। सबैलाई आफ्नो पहिलो याद भनेको आमा नै होला। म १३ बर्ष हुँदा पनि सधै आमा नदेखेमा बिचलित हुने गरी पुल्पुलेको थिए।

तेस्पछी मलाई याद आउने भनेको बुवा हो। म सानो हुँदा मलाई काठको घोडा र साइकल किनिदिनुभएको थियो। आमाले मलाई सधैं सुनाउने लोरी याद नभए पनि मलाई किन हो बुवाले एक चोटी मात्र गाएको हिन्दी गीत याद छ।

आमाबुवा बाहेक मेरो निम्ती सुन्दर भेट भएको कुरा यहाँ गर्दछु। १९६३को बैशाख पुर्णिमाको बिहान तेतिबेला म ३ बर्षको थिए मैले आखा खोल्दा घर सजिएको थियो। हामिहरु बुवाले अफिस बनाएको घरको पछाडी बस्ने गरेका थियौ। काम गर्ने कोठा पनि पुर्णिमकोनिम्ती सजाइएको थियो।

श्री लन्का मन्दिरमा प्रवचन गर्दै सुनन्दजी।

बुवाले आफुले बनाएको तोरण मलाई देखाउनु भयो। तोरणमा मान्छेको चित्र थियो। त्यो मलाई एकदम मन पऱ्यो। बुवाले त्यो चित्रको मान्छेलाई सबैले मान्छन र सबैले उनका चित्र बनाएका छन है भनेर भन्नुभयो। त्यो सुनेर मैले पहिलोचोटी आमाबुवाभन्दा आदरणिय मान्छे कोही छन भन्ने लाग्यो।

पुर्णिमाकोनिम्ती फुल चढाएर धुपदिप गरेर सुत्र पढ्ने भनेको आदरणिय बुद्धकोनिम्ती हो भनेर मैले पहिलो चोटी बुझे। त्यो दिनदेखी मैले आमासँग पाठ गर्न थाले। मेरोनिम्ती आमाबुवा र बुद्ध नै सबै थिए।

आफुले मागेको कुरा बुवाआमाले नकिनी दिएमा म बुद्धसँग माग्ने गर्थे। म सधै बैशाख पुर्णिमा आउने दिन गनेर बस्ने गर्थे। किन कि यो दिन देशभरी नै रङ्गिचङ्गी तोरणले सजिएको हुन्थ्यो। म सधै यो पुर्णिमकोनिम्ती दिप बनाएर घरमा सजाउथे।

म १० बर्ष हुँदा मैन बत्तिले दिप बनाउथे। बिहे छोराछोरीकोनिम्ती हरेक बर्ष उनिहरुकानिम्ती दिप बाल्छौ। दिप पानीमा निभ्ने गर्थ्यो तेस्तो बेलामा किन बुद्धले निभ्न दिएको होला जस्तो लाग्थ्यो।

रिश्शो कोसेइ काइमा आउनुअघिदेखी नै म बुद्धको भक्ती गरेर अनेक पुजामा जान्थे। म मन्दिरको कार्यक्रममा सगाउथे अनि जजमानको प्रमुख पनि भएको थिए।

मैले काम गर्ने ठाउँमा पनि बुद्ध राखी सधै हात जोड्थे।

तर १९९६को बैशाख पुर्णिमामा बिर्षन नसक्ने घटना भयो। त्यो दिन मेरो फोटो पसल आगलागि भएर सबै खरानी

भयो । तेस्पछी काम पनि भएन र पैसाको समस्या हुन थाल्यो । आगलागिको कारण चाही एक कामदारले बुद्धलाई दिप दिदा राम्रोसँग सलाई ननिभाइ फालेको हुनाले रहेछ । त्यो धेरै दुखद घटना थियो ।

बुद्धकोनिम्ती दिप दिदा पनि बुद्धले मलाई संरक्षण नगरेको भनेर दुख लाग्यो । तेस्पछी मन्दिर जाने, भक्ती गर्ने पुजा गर्न सबै छोडे । श्री लन्कामा बुद्धको पाठ गर्दा हात जोड्नु पर्छ तर मैले हात बाध्न थाले ।

आगलागि पछीका ६ महिना ज्यादै कष्टकर थिए । तेस्तो बेलामा जेठाजुले मलाई गामिनी चन्द्रसेखरजिलाई चिनाए । गामिनिजिलाई जहिले भेट्दा पनि जापानको बुद्धधर्मको संस्थाको बारेमा कुरा गर्नुहुन्थ्यो । गामिनिजिको आग्रहमा एक दिन हामी सपरिवार त्यहाँ गयौ ।

त्यो संस्था रिश्शो कोसेइ काइ नै थियो । ज्यादै साधारण पुजा थियो र जापानिहरुले गरेको पुजाको कुरा सुनेर प्रभाबित भएर तेही दिन नै सदस्य बन्ने निर्णय गर्यौं । त्यो दिन मसँग कुरा गरेका मान्छे दक्षिण एसिया धर्मप्रचार सेन्टरका प्रमुख शिमामुराजी थिए । उहालाई अहिले पनि म मनदेखी आदर गर्छु । सदस्य भएर पुजाहरुमा भाग लिदै जादा अहिलेसम्म टाढा भएका बुद्ध नजिक हुँदै आए र फेरी बिश्वास जाग्न थाल्यो ।

म बसेको ठाउ र होजा भएको ठाउ केहि ताढा थियो तर मैले त्यो दुरी अनुभव गरिन्, मलाई नजिक लाग्थ्यो ।

म कोसेइ काइको लागी श्री लन्का, बैंकक र टोक्योसम्म सेमिनारमा भाग लिए र यहाँको प्रशिक्षक हुन पढ्न थाले । मैले अझै धेरै बुद्धको नजिक हुन पाए र मैले ५० भन्दा बढी श्री लन्किहरुलाई यहाँ लिएर आए । तिमध्य अहिले यहाँको प्रमुख पशजी पनि हुन । उहा यहाँ अहिले प्रमुख भएर भक्ती गरेको देख्दा धेरै खुशी लाग्छ ।

यहाँ सदस्य भएको २० बर्ष भयो र यो समयमा खुशी र सुखद पनि भयो तर दुख र नराम्रो लाग्ने कुरा पनि भए । यहाँबाट भागछु भन्ने पनि लाग्थ्यो ।

यहाँ कोसेइ काइको उपदेशलाई राम्रोसँग नबुझ्ने सदस्यहरु ग्रुप बनाएर झगडा गर्ने, कुरा काट्ने बेला पनि थियो । २०१०मा धेरै गाह्रो हुँदा रेबरेन्ड यामामोतो यहाँ सरुवा हुनुभयो । उहा यहाँ आएकोमा म धेरै आभारी छु ।

उहा आएपछी पनि सदस्यहरु ग्रुप बनेर झगडा गर्ने गर्थे । तर उहाले सबैलाई समान बेबहार गरी न्यानो भएर दयालु रुपमा एकएकलाई बुद्धको उपदेश दिनुहुन्थ्यो ।

तेस्तो गर्दा रेबरेन्ड यामामोतोप्रतिको श्रद्धा बिस्तारै बढ्दै गयो । तेसैले उहा र उहाको श्रीमती कायोजी यहाँ आउनु भएको कुराले पनि यहाँको लागी धेरै राम्रो कर्म भयो । २० बर्षसम्म पर्खिएको दोजोको निर्माण काम पनि भयो । अहिले यहाँको स्थिती देख्दा ज्यादै खुशी लाग्दछ ।

मन्दिरको दोजोमा जन्मजयन्ती समारोह गरेको बेलामा मेरो आमाको रक्तचाप बढेर गाह्रो भएको थियो । घर नजिक थियो र अरुबेलामा भए घर फर्कनु पर्नेमा पुजामा बस्ने मन भएको आमाको मन बुझेर सदस्यहरुले तेहिनै औषधी खुवाएर ओछ्यानमा सुताएर प्रवचन सुनाउनुभयो ।

मेरो काम भएर म तेस्बेला त्यहाँ थिइन । ढिलो मन्दिर पुगेको मैले ओछ्यानमा सुतेको आमा सदस्यहरुको सेवा लिएर प्रवचन सुनेर दंग परेको देखेर यहाँका सदस्यहरु कती दयालु भनेर धेरै आभारी भएको थिए ।

आमा तेस्पछी बितुभयो तर अन्तमा सदस्यहरुको दयामाया पाएर खुशी हुनुभएको थियो होला भन्ने लाग्छ ।

कोसेइ काइको उपदेशले मैले जिन्दगीमा जतिसुकै दुख भए पनि बुद्धको उपदेशले दुखबाट पार गर्न सिधा अघी बढेर बाच्छु भन्ने भान भयो । जस्तोसुकै कष्टमा पनि बुद्धले मलाई रक्षा गर्ने छन र मलाई हात दिनेछन ।

आमाले मन्दिरलाई महत्व दिएर धेरै गुरुहरुको प्रवचन सुन्नुहुन्थ्यो । अहिलेभन्दा १० बर्षअघी बुवा बित्दा आमाको माइतिबाट कोही पनि आएनन । तेस्ले दुख लागेको आमा कहिले पनि माइत जानु भएन । म पनि आमालाई तेस्तो गरेकोले मामाघर जान्न भन्ने लाग्थ्यो ।

आमा बित्नु १० दिनअघी मनमा आफ्नो माइतिप्रतिको दुर्भाव भएको आमाको मनलाई शान्त गर्न भनेर सद्धर्म पुन्डरिक सुत्रको “देवदत्त” को बारेमा कुरा गरे । दुर्भावलाई छोडेर सबै मानिसको बुद्धत्वलाई पुज्ने कुरा गर्दा उहाले तेस्लाई लिनुभयो । उहा बित्नु एक हफ्ताघि उहाले माइति गएर नातेदरहरुसँग खुशी साथ एक दिन बिताउनुभयो । अन्तमा आफ्ना माइतिसँग राम्रो संबन्ध भएकोले उहाको अर्कोजन्मकोनिम्ती पुण्य भयो जस्तो लाग्छ ।

आफु अब मर्दैछु भन्ने थाहा पाएको मेरो आमाले आफ्नो अक्सिजन ट्यान्क पनि मन्दिरलाई दिनु भनेर भन्नुभयो । र बाकी एक हफ्ता पुन्डरिक सुत्र अनुसार बुद्ध झै भएर बित्नुभयो ।

एस्तो सुन्दर धर्म श्री लन्कामा फैलाउनुभएको गामिनिजी र मलाई यहाँ लिएर आउनुभएको महेजिलाई मनदेखी धन्यवाद दिन्छु । र महेजिलाई भेटेको मेरो श्रीमतीले गर्द हो र श्रीमतीलाई भेटेको मेरो आमाबुवाले गर्दा हो तेसैले सबैप्रती आभारी छु । यहाँ यसरि भेट भएकोले नै बुद्धधर्मलाई गहिरेर बुझ्ने मौका पाए र र यो नै मेरो ठुलो खजना हो ।

पुन्डरिक सुत्र सिक्दै सुनन्दजी ।

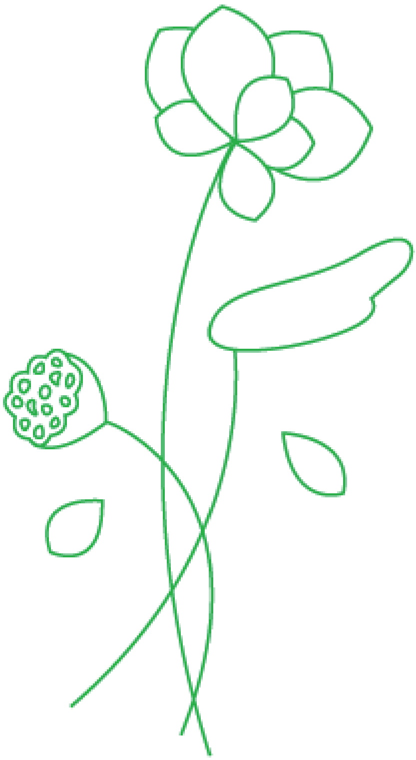

सद्धर्म पुण्डरिक सुत्र पाचौ आध्याय जडिबुटी र बनस्पति

जडिबुटी बनस्पतिको नैतिक कथा

"चारौ आध्यायको बुझाइ र बिश्वाश" मा महाकश्यपले भनेका कुरा सुनेर शाक्यमुनिले 'ल ठीक छ कश्यप तिमीले तथागतको पुण्यलाई राम्ररी बुझेछौ भनेर स्याबासी दिदै बुद्धको उपदेश र तेसलाई लिने प्राणिको संबन्धकोबारेमा "जडिबुटी र बनस्पतिको नैतिक कथा" भन्न थाल्नु भयो र यो अध्याय त्यो नै हो । त्यो प्रवचनलाई सारांसमा तल लेखिएको छ ।

"चारौ ध्यायको बुझाइ र बिश्वाश" मा महाकश्यपले भनेका कुरा सुनेर शाक्यमुनिले 'ल ठीक छ कश्यप तिमीले तथागतको पुण्यलाई राम्ररी बुझेछौ भनेर स्याबासी दिदै बुद्धको उपदेश र तेसलाई लिने प्राणिको संबन्धकोबारेमा "जडिबुटी र बनस्पतिको नैतिक कथा" भन्न थाल्नु भयो र यो अध्याय त्यो नै हो । त्यो प्रवचनलाई सारांसमा तल लेखिएको छ ।

"हे कश्यप तिमीले भनेक जस्तै हो । बुद्धको पुण्य असिमित छ । त्यो कुरालाई राम्रोसँग बुझेमा जस्तो सुकै प्राणीलाई समान रुपमा बचाउन सकिन्छ र अनित्ममा निपुण ज्ञान हाशिल गराउने छ । उदाहरण दिने हो भने यो धर्तिमा धेरै प्रकारका बनस्पती छन । ति बनस्पतिहरु साना, ठीक्कका, ठुला छन र रुप आकार पनि भिन्नभिन्न छन । तर सबै बनस्पतिले सधै पानीको आशा गरिरहेका हुन्छन ।

त्यहाँ आकाशमा धेरै बादल छाएर पनि पर्न थाल्यो । र त्यो पानि धेरै परिरह्यो । त्यो पानीले सबैलाई बराबर जल दिने गर्दछ । सानो झार ठीक्कको झार । ठुलो झार, सानो रुख ठुलो रुखलाई मलिलो बनाएर तिनिहरु स्वस्थ र ठुला हुने हुन ।

यसरी एकै पानीले सबै उस्तै भिजाउने हो तर बनस्पती र रुखहरुको बिकास र बाच्ने ताल भिन्नभिन्न हुन्छ । आकारप्रकार पनि फरक हुन्छ र फुल्ने फुल र फल्ने फल पनि फरक हुन्छन ।

हेर कश्यप, तथागत भनेको आकाशमा छाउने बादल जस्तै हुन । उनको उपदेश भनेको यो धर्तिमा पर्ने पानी जस्तै हो । र हामीहरु साना, ठीक्कका, र ठुला बनस्पती जस्तै हौ ।

तथागतको यो उपदेश नै यो ब्रह्मन्डको सत्य हो । र यो सत्यको मुल कुरा भनेको नै "धर्मता" बाहेक केहि होईन । तेही भएर तथागतको उपदेश पनि पर्ने पानी जस्तै एकै प्रकारको हुन्छ ।

बुद्धको आखाबाट हेर्दा मानिस पनी झार र बनस्पती जस्तै हुन । आफु अहिले बसेको ठाउँ खासमा के हो ? यो संसारमा आफ्नो मुल्य कती छ ? तेस्ता कुरा बुझ्ने मान्छे नै हुँदैनन । तेस्तो थाहा पाउने भनेको बुद्ध मात्र हुन । बुद्धले अहिले हामी कस्तो अवस्थामा छौ हाम्रो मानसिक स्थिती कस्तो छ तेसलाई बुझेर हामी सबै मुलरुपमा एकै हौ भन्ने राम्रोसँग बुझेका छन ।

तेस्तो ज्ञानको आधारमा बिभिन्न मानिसलाई मिल्ने उपदेश दिएर ति मानिसका दुख कष्टलाई पार गराएर मानिसजस्तै भएर बाच्न सिकाउछन । तेसै भएर बुद्धको मुक्तिमा अनेक रुप देख्न सकिन्छ । तर त्यो मुल आधार भनेको र बुद्धको उपदेश भनेको पानी झै सधै एकै नासले परिरहेको हुन्छ । तपाईंहरुको दैबिक चरित्र, गुण र प्रकृती फरकफरक भएर नै तपाईंहरुले लिने बुद्धको ज्ञान र मुक्ती फरकफरक लाग्न सक्छ । यो नै बुद्धधर्मको अद्भुतता हो ।

मुलरुपमा हुने समानता ढाचामा देखिने फरकपन

यो नैतिक कथाकोअघी देखिने सार भनेको “बुद्धधर्मको मुक्तिको ढाचामा देखिने फरकपन मुलरुपमा देखिने समानता हो” । तर अहिलेका हामीहरुले यो नैतिक कथाबाट “मानिसको मुलरुपमा हुने समानता ढाचामा देखिने फरकपन यो दुबैलाई बुझेर पाइने ठीक ज्ञान” हो भन्ने कुरा लिन जरुरी छ ।

मुलरुपमा समानता मात्र बुझ्ने हो भने हामी सबैबाट टाढा भएर जोगिको जस्तो जिवन बिताउन पर्छ र अहिलेको जस्तो जिवनी बिताउन सक्दैनौ । र मुलरुपमा फरकपन छ मात्र भन्यो भने घमन्ड या ग्लानी जस्ता “लोभ, रिस, जलन, घमन्ड” र सधै लोभबाट प्राप्त हुने दुख पाउने गर्ने छौ र हाम्रो समाजलाई मुक्ती दिलाउन गाह्रो हुनेछ ।

मानिसहरु सबै फरकफरक (ढाचा) भए पनि मुलरुपमा बुद्ध जस्तै हो भन्ने कुरा राम्रोसँग बुझेमा आफुलाई राम्रोसँग प्रयोग गर्न सक्छौ र अरुलाई पनि राम्रोसँग बचाउने राम्रो जिवनी हुन पुग्छ । यि कुरा नै आधुनिक बेलामा यो नैतिक शिक्षाबाट सिक्न सकिने कुरा हुन ।

सद्धर्म पुण्डरिक सुत्र छैटौ अध्याय ब्याकरण

यो अध्य”चौथो अध्य बुझै र बिश्वास” को कुरा गरेका महाकश्यप, मौदगलायना, सुभुती र कत्यानले बुद्धधर्मको बुझाइ र बिश्वासलाई वास्तबमा नै नै बुझेको भनेर यि चारजनालाई ब्याकरण प्रदान गरेका भनिएको छ । ब्याकरण भनेको “दोस्रो अध्याय उपाय” मा भनिएको जस्तै “तिमीहरुले बुद्धको ज्ञान हासिल गरेर बुद्धक्षेत्र पुग्छौ” भन्ने कुरालाई प्रत्याभुति गरेका थिए भनेर भनिन्छ ।

ब्याकरणमा शर्त लागु हुने छ

तर यो प्रत्याभुतिमा केहि शर्त हरु छन । तिमीहरुले “एस्तो एस्तो ध्यान गरे पछी मात्र” भन्ने कुरा हुन । मतलब यो भनेको बुद्धधर्मको ज्ञान पाउन कलेजको जाच पास भएको जस्तो हो तर दिक्षान्तको प्रमाण पत्र चाही होईन । तेस्तो गर्न पढ्नै पर्छ । “पुण्य आध्याय” मा भनिएको “आत्मशक्ति” र “परशक्ति” भनेको कुरा यहाँ फरकरुपमा भनिएको छ भन्ने कुरा बुझ्न जरुरी छ ।

निक्क्यो निवानो “सद्धर्म तृपाठको सबै अंशको सरांस र मुल अर्थ”
(नयाँ प्रकाशण) कोसेइ प्रकाशण २०१६

हामी सबै सुख बनाउने बनौ

संस्थापन दिवस मनाइने मार्च आयो । अब १०० बर्ष मानौन १९ बर्ष मात्र बाकी छ ।

नयाँबर्षको सुरुमा अध्यक्षले “आफ्नो बिकास गर्दै जाऔ” भनेर यो बर्षको लक्ष्य भनेर भन्नुभएको थियो । नयाँबर्षको प्रवचनमा दोगेन गुरुले “आफु” र “अरु” मिलेर नै एक ठुलो हामी बन्ने हौ भनेर भनेक छन भनेर सिकाउनु भयो । र तेसैले “आफु र अरु” अनि “हामी” भन्ने कुरा बुझ्न जरुरी छ भनेर सिकाउनु भयो ।

यो महिनाको प्रवचनमा अतौल्य उपदेशको १० पुण्यको श्लोकको “बुद्धका सन्तान” भन्ने कुरा बुझेर अरुलाई दया गर्ने र आफु र अरुको दुख मुक्ती गर्न सक्ने मानिस बन्दै जाऔ! भनेर भन्नुभएको छ ।

धेरैभन्दाधेरैलाई पुन्डरिक सुत्रमा आधारित जिवनी सिकाउनाले नै बास्तबिक सुख पाउ” भन्ने संस्थापकको कामनालाई आफ्नो कामना मानी यो महिना पनी धर्मप्रचार गदै जाऔ!

रिश्शो कोसेइ काइ अन्तराष्ट्रय बिभाग निर्देशक

कोइचि साइतो

हामी तपाइहरुको सुझावलाई स्वागत गर्छौं। सुझावकोलागि कृपया इमेल गर्नुहोला।

E-mail: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp

Rissho Kosei-kai: A Global Buddhist Movememt

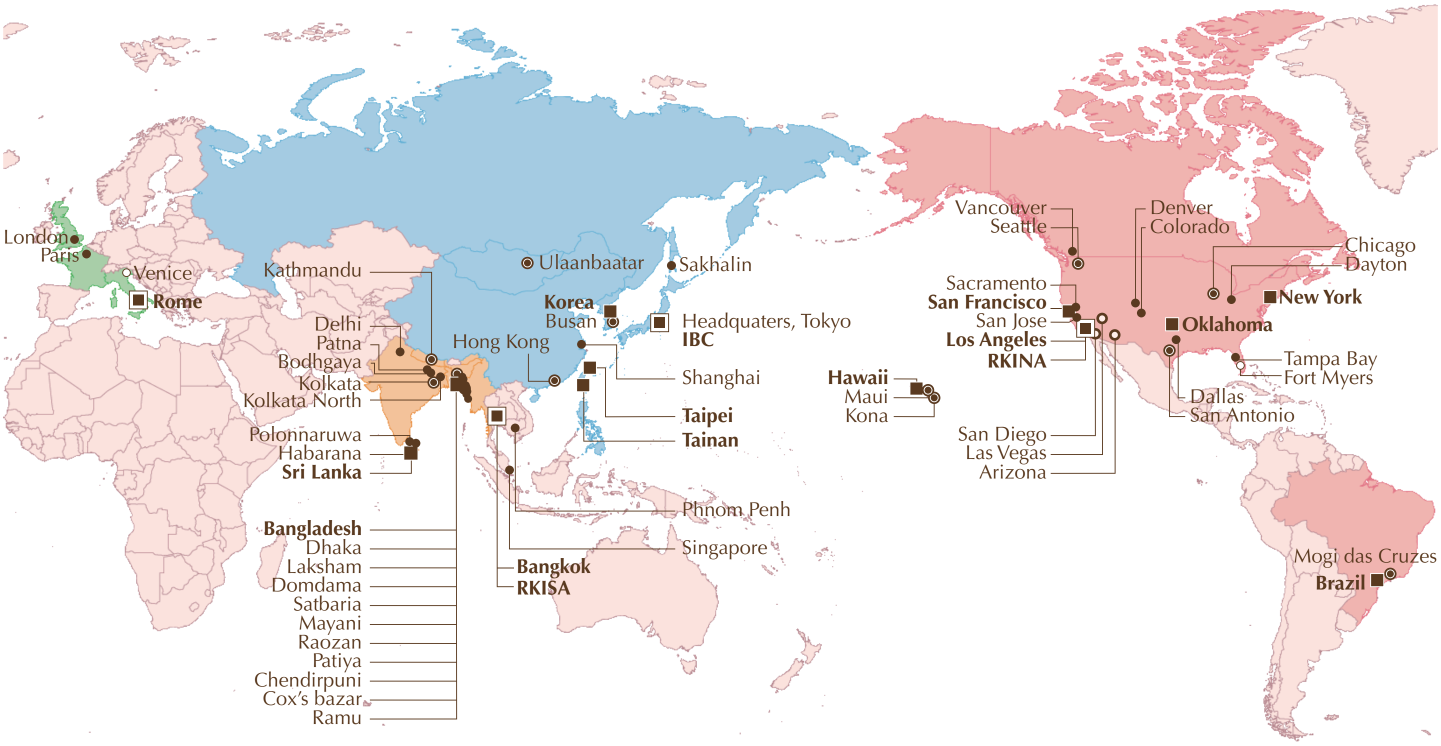

Rissho Kosei-kai International
Fumon Media Center 3F, 2-7-1 Wada, Suginami-ku, Tokyo, Japan
Tel: 81-3-5341-1124 *Fax:* 81-3-5341-1224
e-mail: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp

Rissho Kosei-kai International of North America (RKINA)
2707 East First Street, Suite #1, Los Angeles, CA 90033, U.S.A
Tel: 1-323-262-4430 *Fax:* 1-323-262-4437
e-mail: info@rkina.org http://www.rkina.org

Branch under RKINA

Rissho Kosei-kai of Seattle's Buddhist Learning Center
28621 Pacific Highway South, Federal Way, WA 98003 U.S.A.
Tel: 1-253-945-0024 *Fax:* 1-253-945-0261
e-mail: rkseattlewashington@gmail.com
http://buddhistlearningcenter.org/

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Antonio
6083 Babcock Road, San Antonio, TX 78240, U.S.A.
P.O. Box 692148, San Antonio, TX78269, U.S.A
Tel: 1-210-561-7991 *Fax:* 1-210-696-7745
e-mail: dharmasanantonio@gmail.com
http://www.rkina.org/sanantonio.html

Rissho Kosei-kai of Tampa Bay
2470 Nursery Road, Clearwater, FL 33764, U.S.A.
Tel: (727) 560-2927 *e-mail:* rktampabay@yahoo.com
http://www.buddhismtampabay.org/

Rissho Kosei-kai of Vancouver

Rissho Kosei-kai Buddhist Church of Hawaii
2280 Auhuhu Street, Pearl City, HI 96782, U.S.A.
Tel: 1-808-455-3212 *Fax:* 1-808-455-4633
e-mail: info@rkhawaii.org http://www.rkhawaii.org

Rissho Kosei-kai Maui Dharma Center
1817 Nani Street, Wailuku, HI 96793, U.S.A.
Tel: 1-808-242-6175 *Fax:* 1-808-244-4625

Rissho Kosei-kai Kona Dharma Center
73-4592 Mamalahoa Highway, Kailua-Kona, HI 96740 U.S.A.
Tel: 1-808-325-0015 *Fax:* 1-808-333-5537

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles
2707 East First Street, Los Angeles, CA 90033, U.S.A.
Tel: 1-323-269-4741 *Fax:* 1-323-269-4567
e-mail: rk-la@sbcglobal.net http://www.rkina.org/losangeles.html

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Arizona
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Colorado
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Diego
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Las Vegas
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Dallas

Rissho Kosei-kai of San Francisco
1031 Valencia Way, Pacifica, CA 94044, U.S.A.
Tel: 1-650-359-6951 *Fax:* 1-650-359-6437
e-mail: info@rksf.org http://www.rksf.org

Rissho Kosei-kai of Sacramento
Rissho Kosei-kai of San Jose

Rissho Kosei-kai of New York
320 East 39th Street, New York, NY 10016 U.S.A.
Tel: 1-212-867-5677 *Fax:* 1-212-697-6499
e-mail: rkny39@gmail.com http://rk-ny.org/

Rissho Kosei-kai of Chicago
1 West Euclid Ave., Mt. Prospect, IL 60056 U.S.A.
Tel : 1-773-842-5654 *e-mail:* murakami4838@aol.com
http://rkchi.org/

Rissho Kosei-kai of Fort Myers
http://www.rkftmyersbuddhism.org/

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Oklahoma
2745 N.W. 40th Street, Oklahoma City, OK 73112 U.S.A.
Tel: 1-405-943-5030 *Fax:* 1-405-943-5303
e-mail: rkokdc@gmail.com http://www.rkok-dharmacenter.org

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Denver
1255 Galapago Street, #809 Denver, CO 80204 U.S.A.
Tel: 1-303-446-0792

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Dayton
425 Patterson Road, Dayton, OH 45419 U.S.A.
http://www.rkina-dayton.com/

Risho Kossei-kai do Brasil
Rua Dr. José Estefno 40, Vila Mariana, São Paulo-SP,
CEP 04116-060 Brasil
Tel: 55-11-5549-4446 / 55-11-5573-8377 *Fax:* 55-11-5549-4304
e-mail: risho@terra.com.br http://www.rkk.org.br

Risho Kossei-kai de Mogi das Cruzes
Av. Ipiranga 1575-Ap 1, Mogi das Cruzes-SP,
CEP 08730-000 Brasil
Tel: 55-11-5549-4446 / 55-11-5573-8377

Rissho Kosei-kai of Taipei
4F, No. 10 Hengyang Road, Jhongjheng District,
Taipei City 100, Taiwan
Tel: 886-2-2381-1632 *Fax:* 886-2-2331-3433
http://kosei-kai.blogspot.com/

Rissho Kosei-kai of Tainan
No. 45, Chongming 23rd Street, East District,
Tainan City 701, Taiwan
Tel: 886-6-289-1478 *Fax:* 886-6-289-1488

Korean Rissho Kosei-kai
6-3, 8 gil Hannamdaero Yongsan gu, Seoul, 04420,
Republic of Korea
Tel: 82-2-796-5571 *Fax:* 82-2-796-1696
e-mail: krkk1125@hotmail.com

Korean Rissho Kosei-kai of Busan
3F, 174 Suyoung ro, Nam gu, Busan, 48460, Republic of Korea
Tel: 82-51-643-5571 *Fax:* 82-51-643-5572

International Buddhist Congregation (IBC)
Fumon Media Center 3F, 2-7-1 Wada, Suginami-ku, Tokyo, Japan
Tel: 81-3-5341-1230 *Fax:* 81-3-5341-1224
e-mail: ibcrk@kosei-kai.or.jp http://www.ibc-rk.org/

Branches under the Headquarters

Rissho Kosei-kai of Hong Kong
Flat D, 5/F, Kiu Hing Mansion, 14 King's Road,
North Point, Hong Kong, Republic of China

Rissho Kosei-kai of Ulaanbaatar
15F Express tower, Peace avenue, khoroo-1, Chingeltei district,
Ulaanbaatar 15160, Mongolia
Tel: 976-70006960 *e-mail:* rkkmongolia@yahoo.co.jp

Rissho Kosei-kai of Sakhalin
4 Gruzinski Alley, Yuzhno-Sakhalinsk
693005, Russian Federation
Tel & Fax: 7-4242-77-05-14

Rissho Kosei-kai Friends in Shanghai

Rissho Kosei-kai of South Asia Division
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkapi, Huaykhwang
Bangkok 10310, Thailand
Tel: 66-2-716-8141 *Fax:* 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai International of South Asia (RKISA)
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkapi, Huaykhwang
Bangkok 10310, Thailand
Tel: 66-2-716-8141 *Fax:* 66-2-716-8218
e-mail: thairissho@csloxinfo.com

Branches under the South Asia Division

Rissho Kosei-kai of Delhi
77 Basement D.D.A. Site No. 1, New Rajinder Nagar,
New Delhi 110060, India

Rissho Kosei-kai of Kolkata
E-243 B. P. Township, P. O. Panchasayar, Kolkata 700094,
West Bengal, India

Rissho Kosei-kai of Kolkata North
AE/D/12 Arjunpur East, Teghoria, Kolkata 700059,
West Bengal, India

Rissho Kosei-kai of Bodhgaya
Ambedkar Nagar, West Police Line Road
Rumpur, Gaya-823001, Bihar, India

Rissho Kosei-kai of Kathmandu
Ward No. 3, Jhamsilhel, Sancepa-1, Lalitpur, Kathmandu,
Nepal

Rissho Kosei-kai of Phnom Penh
#201E2, St 128, Sangkat Mittapheap, Khan 7 Makara,
Phnom Penh, Cambodia

Rissho Kosei-kai of Patna
Rissho Kosei-kai of Singapore

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkapi, Huaykhwang
Bangkok 10310, Thailand
Tel: 66-2-716-8141 *Fax:* 66-2-716-8218
e-mail: info.thairissho@gmail.com

Rissho Kosei-kai of Bangladesh
85/A Chanmari Road, Lalkhan Bazar, Chittagong, Bangladesh
Tel & Fax: 880-31-626575

Rissho Kosei-kai of Dhaka
House#408/8, Road#7(West), D.O.H.S Baridhara,
Dhaka Cant.-1206, Bangladesh
Tel & Fax: 880-2-8413855

Rissho Kosei-kai of Mayani
Mayani(Barua Para), Post Office: Abutorab, Police Station:
Mirshari, District: Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Patiya
Patiya, sadar, Patiya, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Domdama
Domdama, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Cox's Bazar
Ume Burmese Market, Main Road Teck Para, Cox'sbazar,
Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Satbaria
Satbaria, Hajirpara, Chandanish, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Laksham
Dupchar (West Para), Bhora Jatgat pur, Laksham, Comilla,
Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Raozan
West Raozan, Ramjan Ali Hat, Raozan, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Chendirpuni
Chendirpuni, Adhunagor, Lohagara, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Ramu

Rissho Kosei Dhamma Foundation, Sri Lanka
No. 628-A, Station Road, Hunupitiya, Wattala, Sri Lanka
Tel: 94-11-2982406 *Fax:* 94-11-2982405

Rissho Kosei-kai of Habarana
151, Damulla Road, Habarana, Sri Lanka

Rissho Kosei-kai of Polonnaruwa

Branches under the Headquarters
Rissho Kosei-kai di Roma
Via Torino, 29-00184 Roma, Italia
Tel & Fax: 39-06-48913949 *e-mail:* roma@rk-euro.org

Rissho Kosei-kai of the UK
Rissho Kosei-kai of Venezia
Rissho Kosei-kai of Paris